

Onderwerp : Toestemming wijziging Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
B&W vergadering : 9 juli 2013
Dienst / afdeling : BV/BJZ

Aan de gemeenteraad,

De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel 'aanpassing Wet veiligheidsregio's' op 14 februari 2012 aangenomen. De Eerste Kamer heeft daaropvolgend op 25 september 2012 ingestemd met de wijziging van de Wet veiligheidsregio's. Dit leidt ertoe dat alle aan brandweezorg gerelateerde taken per 1 januari 2014 van gemeenten moeten worden overgedragen aan de veiligheidsregio's. Dit proces wordt ook wel regionalisering brandweezorg genoemd. In dit perspectief bereiden de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) zich voor op 1 januari 2014. Als gevolg van de regionalisering wordt een omvangrijk pakket aan taken, mensen en middelen uit de gemeentelijke organisaties ontvlochten en ingebed binnen VRBZO.

De gemeenten Best, Eindhoven en Helmond hebben in de afgelopen tijd hun gemeentelijke brandweer al geregionaliseerd. Per 1-1-2014 moet dit proces voor de 18 andere gemeenten zijn beslag krijgen. De uitvoering van de brandweertaken voor de hiervoor drie genoemde taken zal ingepast moeten worden in het nieuwe organisatiemodel. Wel is afgesproken dat de financiële parameters uit de DVO met de gemeenten Eindhoven en Helmond ook in 2014 zullen gelden (overgangsjaar). In formeel opzicht geldt dat de te wijzigen gemeenschappelijke regeling gelijkelijk van toepassing is op alle deelnemende gemeenten.

De voorbereidingen op de besluitvorming tot regionalisering, zijn getroffen vanuit de projectorganisatie 'regionalisering brandweezorg'. In deze projectorganisatie zitten medewerkers van de gemeenten en van VRBZO. Een aantal bestuurders, gemeentesecretarissen, concerncontrollers, vrijwilligers en coördinatoren integrale veiligheid van deelnemende gemeenten zijn in het proces betrokken. Van VRBZO-zijde werken het management, hoofden brandweezorg en medewerkers van bedrijfsvoering mee aan de regionalisering. De ondernemingsraden van de gemeenten en VRBZO hebben een Bijzondere Ondernemingsraad (BOR) gevormd om te adviseren over de uitvoering van de regionalisering.

Op 14 juni 2013 heeft het Algemeen Bestuur VRBZO het voorgenomen besluit genomen in te stemmen met het per 1 januari 2014 overnemen van de brandweertaken en bevoegdheden van de gemeenten in Zuidoost-Brabant. Dit op de wijze en onder de voorwaarden zoals beschreven in het Organisatieplan regionalisering; 'VRBZO 2014: Efficiënt, robuust en nabij', het daartoe behorende bijlagenboek, de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling en een financiële regeling voor het (in financiële zin) overgangsjaar 2014.

Beleidsmatige context

Het regionaliseren van de gemeentelijke brandweezorg in de regio Zuidoost-Brabant waarbij de uitvoering van de brandweezorg van de 18 nog resterende gemeenten per 1 januari 2014 overgaat naar Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

Beoogd effect en/ of resultaat

Na wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is het formele kader gecreëerd voor de regionalisering van de brandweezorg in alle gemeenten binnen het werkgebied van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

Argumenten

1. Kaders en uitgangspunten

Aan de basis van het regionaliseringsproces liggen tien bestuurlijk vastgestelde kaders en uitgangspunten, vastgelegd tijdens de bestuursconferentie van het Algemeen Bestuur van de VRZBO n augustus 2012 in Tegelen:

- a) De regionalisering moet op 1 januari 2014 afgerond zijn;
- b) Binnen de regio is sprake van een gelijk brandveiligheidsniveau voor elke inwoner, met de mogelijkheid voor een pluspakket voor rekening van de afzonderlijke gemeente;
- c) De basis brandweezorg is daartoe adequaat ingericht;
- d) Daartoe is een uniforme financiering van VRBZO noodzakelijk;
- e) Streven naar één onafhankelijke financiering van VRBZO (één begroting met één verantwoordingslijn naar het Algemeen Bestuur);
- f) De omvang van de begroting van VRBZO wordt bepaald op basis van een goede referentiemethode;
- g) Er wordt een voorstel voor de bepaling van de gemeentelijke bijdrage voorgelegd;
- h) Één gemeenschappelijke begroting voor VRBZO is een randvoorwaarde voor de uitvoering van de inverdienopgave van het spreidingsplan. Deze inverdienopgave zal worden uitgevoerd binnen een vast te stellen tijdpad van maximaal drie jaar na moment van volledige regionalisering;
- i) Er wordt een keuzematrix opgesteld voor kazernes met betrekking tot huren en kopen. Uitgangspunt hierbij is de beste oplossing voor wat betreft kosten en risico's. Waarbij wel de lusten en lasten bij elkaar georganiseerd zullen blijven;
- j) De conferentie zal pleiten voor het afschaffen van de hybride financiering van Veiligheidsregio's.

In lijn met de hiervoor genoemde kaders en uitgangspunten leidt regionalisering tot één gelijk niveau van brandveiligheidszorg voor alle ruim 730.000 inwoners in Zuidoost-Brabant. Het gelijke niveau heeft dan zowel betrekking op de repressieve brandweezorg (incidentbestrijding) als de risicobeheersingstaken. Gemeenten hebben de mogelijkheid om tegen vergoeding te kiezen voor een aanvullend niveau van dienstverlening.

Op grond van discussie over de omvang van de taken van de geregionaliseerde organisatie heeft het Algemeen Bestuur VRBZO een werkgroep Toekomstvisie Brandweezorg ingesteld. Deze werkgroep heeft de opdracht medio 2014 een voorstel aan het Algemeen Bestuur voor te leggen over een integrale toekomstvisie brandweezorg. In deze visie is het gedachtegoed van de Brandweer over Morgen vertaald naar de wijze waarop Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost invulling gaat geven aan brandweezorg (zowel op het gebied van incidentbestrijding als risicobeheersing). In het eindbeeld dat voor ogen staat, zal de repressieve dekking kunnen variëren per gemeente doordat deze gerelateerd wordt aan huidige risico's en de op historische gegevens gebaseerde kans dat zich een incident voordoet.

In de geregionaliseerde situatie geldt het uitgangspunt: 'Lokaal wat lokaal kan, regionaal wat regionaal moet'. De lokale activiteiten van, voor en door vrijwilligers blijven voortbestaan en de 'couleur locale' blijft zo veel mogelijk behouden. De vrijwilligers blijven uitrukken vanuit eigen kazernes en korpsen behouden hun herkenbaarheid.

2. Relatie en samenwerking

Het vormgeven van een stevige relatie tussen de 21 gemeenten en VRBZO is essentieel voor een kwalitatief hoogwaardige en efficiënte uitvoering van de brandweezorg. De gemeenten treden hierbij op als eigenaar, opdrachtgever en klant. De burgemeester blijft ook na regionalisering de verbindende schakel; enerzijds in bestuurlijke zin via deelname in het Algemeen en/of Dagelijks Bestuur van VRBZO. Anderzijds door blijvende betrokkenheid bij de vrijwilligers binnen de eigen gemeente, door aanwezig te zijn bij bijvoorbeeld korpsactiviteiten, brandweerwedstrijden en oefenavonden.

In het kader van de stevige relatie tussen gemeente en VRBZO, zijn de Hoofden Brandweezorg voor de gemeenten het eerste aanspreekpunt van VRBZO.

3. Rol van de gemeenteraad

Met het besluit tot het aangaan van de aangepaste gemeenschappelijke regeling en daarmee het besluit tot het overhevelen van de brandweezorg naar VRBZO verandert niets aan de bevoegdheden van de gemeenteraad in de toekomst. De gemeenteraad houdt een kaderstellende en controlerende rol ten aanzien

van de brandweezorg in de gemeente. Wat wel verandert is dat de uitvoering van de taak brandweezorg door een andere organisatie wordt gedaan.

U blijft als gemeenteraad samen met het college van B&W primair gericht op het formuleren van de eigen kaders rondom het gewenste veiligheidsniveau in de gemeente. Dit betekent dat er verschillen kunnen zijn en blijven tussen deze kaders van de individuele gemeenten in de veiligheidsregio. De verschillen zijn afhankelijk van de politieke voorkeuren, de beleidsmatige ambities en de bestuurlijke opgaven van iedere gemeente.

In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat de gemeenteraad ook na de regionalisering van de brandweezorg bevoegd blijft tot het geven van een zienswijze op de begroting van VRBZO (dit op grond van de GR artikel 25), op het risicoprofiel en beleidsplan (Wet VR artikel 14 respectievelijk 15) en het vaststellen van gemeentelijke doelen betreffende de brandveiligheid (Wet VR artikel 3a).

4. Het organisatieplan 'VRBZO 2014: Efficiënt, robuust en nabij'

De regionalisering heeft voor iedere gemeente consequenties en ook voor VRBZO als 'ontvangende partij' zijn er grote gevolgen. VRBZO is zich bewust van het feit dat dit vraagt om een herbezinning op haar visie, taken, werkwijzen/dienstverleningsconcept en daaruit volgend de opbouw en inrichting van haar organisatie. In het organisatieplan en de bijbehorende bijlagen staat beschreven wat er in de VRBZO-organisatie gaat veranderen. Daarnaast wordt er ook een visie beschreven op het werk in de geregionaliseerde situatie voor ieder werkveld waarin iets verandert. Denk hierbij aan de impact van regionalisering op de personele regelingen voor vrijwilligers, kazernes, materieel & materiaal, informatie & automatisering, communicatie, de juridische omgeving enzovoort.

5. Aanpassing gemeenschappelijke regeling VRBZO

Door de aanpassing van de Wet veiligheidsregio's moet de gemeenschappelijke regeling VRBZO worden aangepast. Voor dit moment is gekozen voor een 'technische' aanpassing, zodat de gemeenschappelijke regeling past op de geregionaliseerde situatie van 2014 en aansluit bij gewijzigde wetgeving. Veranderingen op grond van discussies rondom de bestuursstructuur, de positionering van de gemeentesecretarissen en het strategisch karakter van VRBZO (wie wil VRBZO zijn in de toekomst?) zijn nu niet meegenomen. Deze krijgen een eigen planning en naar verwachting zullen deze op een later moment leiden tot een volgend wijzigingsvoorstel van de gemeenschappelijke regeling.

6. Omvang begroting, financieringssystematiek en overgangsbepaling

Het Algemeen Bestuur is op 14 juni 2013 tot het voorgenomen besluit gekomen voor financiering van VRBZO voor het jaar 2014 (bij wijze van overgangsjaar), zoals hierna beschreven. Medio 2014 levert de werkgroep de Toekomstvisie Brandweezorg op. Afhankelijk van die visie wordt de begrotingsomvang en de financieringssystematiek voor de jaren 2015 en verder bepaald. Uitgangspunt hierbij is de verdeling van de omvang van de begroting op basis van de verhoudingen in het gemeentefonds, onderdeel brandweezorg en rampenbestrijding. Uw raad wordt na toezending van de ontwerpbegroting 2015 van de VRBZO in de gelegenheid gesteld uw zienswijze kenbaar te maken.

De financieringsmethodiek voor het overgangsjaar 2014 betreft in de kern:

- De bijdragen van de (reeds geregionaliseerde) gemeenten Eindhoven en Helmond blijven voor 2014 gebaseerd op de DVO's die in 2013 van toepassing waren;
- De omvang van de begroting VRBZO voor het overgangsjaar 2014 wordt gebaseerd op de netto lasten voor brandweezorg in 2010 in de gemeenten;
- Budget voor de achterblijvende taken gemeentelijke rampenbestrijding en bluswatervoorziening blijft bij de gemeente.
- Daar waar er als gevolg van de verdeelsystematiek op basis van het gemeentefonds grote nadelen voor individuele gemeenten ontstaan ten opzichte van de begroting 2013, worden deze (boven de 5%) gecompenseerd vanuit de algemene reserve van VRBZO.

Kanttelingen

1. Het organisatieplan, het daartoe behorende bijlagenboek en de wijziging van de gemeenschappelijke regeling VRBZO zijn - direct aansluitend op het voorgenomen besluit van het

Algemeen Bestuur VRBZO d.d. 14 juni jl. - voor advies voorgelegd aan de BOR regionalisering. Aan de bestuurders van de VRBZO en de betrokken gemeenten zal dit advies worden uitgebracht. Dat geldt niet voor de gemeenten Best, Eindhoven en Helmond die de brandweezorg al in een eerder stadium geregionaliseerd hebben.

2. De omvang van de begroting VRBZO en de financieringssystematiek (verdeelsleutel) is voor het jaar 2014 vastgesteld. De bestuurlijke discussie over de omvang van de begroting (op grond van de Toekomstvisie Brandweezorg) en de financieringssystematiek voor de jaren 2015 en verder is daarmee verschoven naar medio 2014. Er is daarmee op dit moment geen zekerheid over de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost voor de jaren 2015 en verder.

PIOFA-taken

De financiële gevolgen van de regionalisering zullen verwerkt worden in een 1e wijziging van de begroting 2014 van de VRBZO. Dit zal zo worden opgenomen in de gemeentebegroting 2014. Daarbij zal het financiële verdeelmodel worden gehanteerd zoals vastgesteld door het algemene bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost op 14 juni 2013. Nader beraad vindt nog plaats over het financiële verdeelmodel dat voor 2015 en volgende jaren wordt gehanteerd. De gemeenschappelijke regeling zal op dit punt in de toekomst nog gewijzigd gaan worden als daarover overeenstemming is bereikt.

Vervolgstappen

1. Als de raden van alle deelnemende gemeenten instemmen met de voorgestelde wijziging van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost kan deze bekend gemaakt worden en daarmee in werking treden.
2. De door de deelnemende gemeenten kenbaar gemaakte zienswijzen zullen betrokken worden bij de vaststelling van Organisatieplan regionalisering; 'VRBZO 2014 en het daarbij behorende bijlagenboek,

Wij verzoeken u om ons college toestemming te geven om de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) aan te gaan. Ook stellen wij u voor om kennis te nemen van het door het algemeen bestuur vast te stellen organisatieplan regionalisering VRBZO 2014 en het daarbij behorende bijlagenboek en dat kenbaar te maken aan het algemeen bestuur conform bijgevoegde brief.

Het advies van de commissie algemene bestuurlijke aangelegenheden zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester
mevr. P.J.M.G. Blanksma - van den Heuvel

de secretaris
A.A.M. Marneffe RA

Bijlagen

- Brief dagelijks bestuur Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost d.d. 17-6-2013
- Te wijzigen Gemeenschappelijke Regeling veiligheidsregio Brabant-Zuidoost
- Ontwerp-brief aan het bestuur van de VRBZO met betrekking tot Organisatieplan regionalisering VRZBO 2014

Voor raads- en commissieleden ter inzage in de visiekamer en ook te vinden op de website www.helmond.nl:

- Organisatieplan regionalisering; 'VRBZO 2014 en het daarbij behorende bijlagenboek,

Raadsbesluit 76
Vergadering 3 september 2013

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 juli 2013;
Gelet op artikel 9 Wet veiligheidsregio's, artikel 1 tweede lid Gemeentewet en artikel 33 van de
Gemeenschappelijke regeling Brabant-Zuidoost;

besluit:

1. **Het college van B&W toestemming te geven om de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) aan te gaan, conform bijgevoegd voorstel;**
2. **Kennis te nemen van het door het algemeen bestuur vast te stellen Organisatieplan regionalisering; 'VRBZO 2014 en het daarbij behorende bijlagenboek, dat na vaststelling vertaald zal worden in toekomstige begrotingen en dat kenbaar te maken aan het algemeen bestuur conform bijgevoegde brief.**

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 3 september 2013.

De raad voornoemd,
de voorzitter

de griffier